

MAKLEIT LÁSZLÓ
(szöveg és kép)

Az Atabasca-vízesés

Túrák a Sziklás-hegységben (2. rész)

A Sziklás-hegység kanadai oldalán a Yoho, a Kootenay és a Banff Nemzeti Parkokban tett túráink után az Atabasca-gleccser közelében léptünk következő célpontra, a Jasper területére. Míg a Banff 1885-ös alapításával Kanada legrégebbi nemzeti parkja, addig a Jasper méretével tűnik ki, tízezer négyzetkilométert meghaladó területével az országban a legnagyobbak számát. A tavak, vízesések, kanyonok itt is meghatározzák a táj képét, az állatvilág közelségét azonban még az eddieknél is szembetűnőbbnek találtuk.

A vízesések közül a Stanley-, a Sunwapta- és a gleccsertől jóval északabbra, a hasonló nevű Atabasca-vízesést érdemes felkeresni. Alig értük el azt a szakaszt, ahol a víz robaja szelidül, máris raftingra készülő csapattal találkoztunk.

A környék kihagyhatatlan látnivalója a Maligne-kanyon. A jól követhető ösvényről vagy kis hidakról néhol 50 méteres mélységbe tekinthetünk alá a szűk szurdok mélyén vékony szalagnak tűnő folyóra. Másból a vízhez közelebb kerülve halljuk annak hangos morajlását, megint másutt a sziklafalról fátyolvízesés csordogál a mélybe.

A Sulphur Summit megmászása az ismertető szerint megerőltető túra, a 2062 méteres csúcshoz elérése azonban az átlagos erőnlétű sportolók számára nem jelent kihívást. Rohanni egyébként sem érdemes, a csúcs közelében egymás után találkozhatunk a park néhány jellegzetes állatával. Egyedül mókusból négy faj került elénk túráink során, a kolumbiai és az aranyköpenyes földimókus, a vörös mókus, valamint az apró és nagyon fürges csíkos mókus, a chipmonk. Egyik társunk megfigyelése szerint a jobb húsban lévő állatok a többiekénél

bátrabbak, bár szerintem a súlygyarapodás tekintetében ez az összefüggés inkább fordítva igaz.

Nagyon büszkék voltunk magunkra, mikor egy oldalszirten két nőstény vadjuhott vettünk észre, és óvatos mozdulatokkal sikerült őket becserkésznünk. Alig értünk vissza a mászást

A Sulphur Summit túra kezdete

követően a parkolóba, amikor nagy csapat túlkös nősténnyel találkoztunk, akik az arra sétálóakra ügyet sem vetve, élvezettel nyalogatták a terepjárók alját. Sajnos így a sószükséglet fedezése mellett számos káros anyag is a szervezetükbe jut. Rövidesen – szerencsére már

természetes környezetben – impozáns him került a kameránk elé. Szarva a nősténynél sokkal vastagabb, hátrafelé csavarodik, angol elnevezését is innen kapta: bighorn sheep.

A Sziklás-hegység nemzeti parkjai látszólag édenkertek, az ember és természet találkozásának azonban árnyoldalai is vannak. Utazásunk során egy helyi lap cikkében olvastuk, hogy a nagyvadakat kellő távolságból ajánlott megfigyelni, ami általában 30 méter, medvék esetén azonban 100 méter. Ezt nem könnyű betartani, a vadak etetésének tilalmát viszont érdemes komolyan venni. A túrázókat által etetett nagyobb testű állatok később

Meanderező patak az Atabasca-gleccseren

agresszív és veszélyessé válhatnak, ha valaki éppen nem kívánja megosztani velük uzsonnáját. Az általunk megfigyelt vadjuhok már nemcsak hozzászoktak a civilizációhoz, hanem függővé váltak attól. A szelíd, kőutakon is mozgó medvék kikerülésére sem elegendő a megadott sebesség betartása, a kerítéssel el nem határolt utakon állandóan lesni kell a közeli növényzetet. Látogatásunk idején – az említett lap írása szerint – már hét macsó vált ilyen baleset áldozatává Kanadában.

A fekete medve gyakran, a grizzly ritkábban kerül a túrázók szeme elé, ha viszont valaki találkozik velük, lázas fényképezésbe kezd, amibe újabb és újabb fotósok kapcsolódnak be. Eleinte mi is megálltunk az ilyen csoportosulásoknál, majd úgy véltük, az lesz az igazi, amikor a macskót mi vesszük észre elsőként. Már visszafelé tartva a Jasper déli részén jártunk, amikor meg is érkezett bundás barátunk, kényelmesen átsétált az autó előtt és a közeli bozótosban önfeloldozásba kezdett. Rövidesen mögöttünk is összegyűlt a tömeg, addigra viszont már elkészültek a felvételek, aminek gondolatban címet is adtunk: a mi macsók.

Hódok lakhelye a Kananaskisban

A hegység állatvilága kapcsán mindenképpen említést kell tenni a vapitiról, erről az impozáns szarvasfajról, mellyel szintén rendszeresen találkoztunk utunk során.

Alberta tartomány legnagyobb városa, az 1988-as téli olimpia színhelye, Calgary meglátogatása után a Sziklás-hegységben még egy védett területet kerestünk fel, a Kananaskis Country-t. Ha pontosak kívánunk lenni, nem nevezhetjük nemzeti parknak, mert nem áll ilyen szintű védelem alatt, látnivalókban azonban egyáltalán nem szűkölködik. A Grotto-kanyon bejárása mellett a térség kiemelkedő túraja a 2816 méteres Mount Allan Peak megmásítása, melyre a Centenáriumi Gerinc nevű útvonalon bő másfélezer méternyi szintemelkedés mellett hét órát kell szánni. Hosszan időztünk a napfényben fürdő csúcson, és már esteledett, amikor végre kempingünk közelében jártunk, de sötétedésig újabb programon gondolkodtunk. – Nézzük meg a hódot! – vetette fel valaki.

Először a Jasper Nemzeti Parkhoz tartozó Cottonwood-lápvidéken vettük észre, hogy valami a tavacskában úszva nagyot csap a farkával. A hód jelenlétét a vízben emelt torlások mellett körberágott fák is jelezték. Erre a Wabasso-tó partján is számos példát láttunk, de(?) az állatot ott pillantottuk meg először. A Kananaskis vidékén, a kempingünk közelében fekvő Middle Lake (Középső-tó) partjáról újra bepillantottunk a hódok minden napjaiba.

Valamikor igen nagy egyedszámban éltek Kanadában a vízhatlan prémjükért intenzíven vadászott állatok, a hódprémből készült sapka az esős Angliában keresett árucikknek számított. A kanadai gyarmatosítás kezdetén, 1670-ben alapított – és tagvállalatként ma is működő – Hudson-öböl Társaság fő tevékenysége szintén a prémkereskedelem volt.

Talán az intenzív vadászatnak köszönhető, de a hód félénkebb, mint a Sziklás-hegységben általunk megfigyelt többi állat. A Middle Lake egyik hódja lépteink zajára a kis öblöcske aljára merült, majd úszást színlelvé eltávolodott, és az iszap felkavarása után ugyanoda tért vissza.

Úszó hód

Pihenő vapiti

Itt azután kényelmesen pihenve várta a „veszély” elmúltát – tehetett, akár tizenöt percig is bírja légvétel nélkül a víz alatt. Később újra felbátorodva kimászott egyik várára, majd ismét a vízbe ereszkedett és folytatta esti őrjáratát.

A Sziklás-hegység élővilágának változatoságát egyetlen csúcs, vízesés vagy szurdok sem múlhatja felül. Bármerre jártunk, meghatározó élményt jelentett az állatokkal való találkozás. Jó lenne, ha ez a következő generációk számára is így maradna.

Útban a Mount Allan Peak felé